

3. Латыпова В. А., Тюрганов А. Г. Эффективная форма дистанционного обучения [Текст] // Технические науки: проблемы и перспективы: материалы III Междунар. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, июль 2015 г.). СПб: Свое издательство, 2015. С. 16–19.

4. Швай Р. І., Горіна О. М. Інноваційні підходи до створення сучасної моделі навчання. URL: <file:///C:/Users/Aspire/Downloads/125407-267280-1-SM.pdf>.

5. Brammer S., Clark T. COVID-19 and Management Education: Reflections on Challenges, Opportunities, and Potential Futures // British Journal of Management. 2020. Vol. 31. P. 453–456.

6. Owen P. Hall. Editorial: COVID-19 and the Future of Management Education. URL: <https://gbr.pepperdine.edu/2020/05/editorial-covid-19-and-the-future-management-education/>.

Литовченко Віктор Петрович

к.філос.н., доцент

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

АБСЕНТЕЇЗМ ЯК ПЕРЕПОНА ДЛЯ ЯКІСНОГО РОЗВИТКУ ОТГ

Одним із проявів низької політичної культури громадян є абсентеїзм - ухилення виборців від участі в голосуванні на виборах парламенту, президента, місцевих органів влади і т. ін. Місцеві вибори 25 жовтня 2020 року продемонстрували низьку явку громадян на виборчі дільниці, що може свідчити про прихований протест програмам та передвиборчим платформам усіх кандидатів. Такий стан речей не може не викликати занепокоєння, адже побудова повноцінного громадянського суспільства, ОТГ не можлива без активної й свідомої позиції його представників. З огляду на незавершеність процесів децентралізації в Україні, відсутність єдиного вектору розвитку суспільства подібна байдужість закладає негативні передумови для розвитку всього державного організму.

Низька електоральна участь, насамперед, ставить під сумнів легітимність новообраної місцевої влади, що в свою чергу містить приховану загрозу для різного роду непорозумінь, конфліктів. Безперечно, що виключення з активного політичного життя значної кількості громадян

позначається на ефективності діяльності виборних органів влади, ставить питання щодо легітимності новообраної влади ОТГ.

Здійснивши своє волевиявлення виборець обирає напрямок суспільного розвитку власної територіальної громади, місцевих лідерів, які будуть зреалізовувати свої програми протягом певного часу. Даний вибір, водночас, є певним елементом відповідальності кожного за деклароване кандидатами майбутнє. В свою чергу ухилення від свідомого волевиявлення закладає підвалини для обрання осіб, які не користуються великим авторитетом в громаді, але змогли зорганізувати навколо себе кістяк однодумців. При цьому для перемоги вистачило трохи більше 20% голосів від загального числа виборців.

Низька явка електорату на виборчих дільницях створює сприятливі передумови для різного роду маніпуляцій. Зокрема, відвертий підкуп виборців не реально приховати, коли він проходить у великих масштабах (зазначені дії викличуть зацікавленість спостерігачів, ЗМІ, правоохоронних органів, зумовлять кримінальну відповідальність для її учасників), а його вплив на результат не буде визначальним за високої явки виборців. Роль підкупу значно зростає при малій кількості голосуючих. Його важче викрити й легше приховати від громадськості, відповідно, його вплив на результат виборів може стати вирішальним. Такі дії не стануть демократичним втіленням принципів виборчого права та, зокрема, принципу вільних виборів. Варто пам'ятати, що стаття 8 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає загальні збори громадян як одну із форм безпосередньої участі для вирішення питань місцевого значення. Тобто, якщо ти прагнеш змін, маєш прогресивні ідеї, то маєш повне право на їх реалізацію. Вислови конструктивні думки на загальних зборах, не бійся почути критику та усвідомити реальні перепони при шляху реалізації. Позиція абсентеїзму ж, навпаки, відсуває особистість від впливу на будь-які рішення в ОТГ.

Іншою формою залучення громадян до процесу прийняття управлінських рішень є громадські слухання. Останні являють собою

засідання органів місцевої влади на якому посадові особи знайомляться з думками, враженнями, зауваженнями та пропозиціями громадян на актуальні теми. Якщо Ви володієте компетенцією в певній сфері й можете запропонувати дієву позицію по наболілих для місцевої громади питаннях, то зобов'язані співпрацювати з органами місцевого самоврядування. Абсентеїзм же перетворює людину на рядового споживача рішень, втрачається якісна ініціатива по залученню громадськості до вирішення нагальних проблем місцевої громади.

Чи не найпростішою формою участі в житті ОТГ, держави є електронні петиції. Вони формулюються у довільній формі й допомагають вивести ту чи іншу проблему на порядок денний; дозволяють запропонувати власний варіант піднятої проблеми, завдяки чому громадяни долучаються до процесу ухвалення рішень; поживляють комунікацію між самими громадянами. В даному випадку відбувається економія часових та матеріальних витрат осіб, які звертаються з електронною петицією, що є важливим чинником продукування ідей для цілеспрямованих особистостей. Байдужа позиція більшості представників громади до проблем сьогодення ставить під сумнів процес демократичного цивілізовано поступу громади, органів місцевого самоврядування.

Абсентеїзм, безумовно, є однією з перепон в процесі розбудови ОТГ, адже пасивність громадян не стимулює владні структури залучати до участі громадськість в процес розробки, прийняття, відповідальності важливих рішень, а в проблемних питаннях покладатися, виключно, на свої інтереси та вподобання. Враховуючи те, що громадські ініціативи можуть перетворюватися на нескінченні дебати та суперечки, через невміння їх забезпечувати, абсентеїстичні настрої можуть стати гальмом для будь-яких ініціатив, недовіри до органів місцевого самоврядування.

Можемо констатувати, що які б не були причини абсентеїзму, ухилення громадян від участі в політичному житті понижує демократичний потенціал місцевої громади, виборчого процесу в державі зокрема. На порядок денний

має бути утверджена теза, що оптимальний розвиток ОТГ залежить від субсидіарної участі кожного, тоді як абсентеїзм має бути зведений до мінімуму.

Список використаних джерел

1. Місцеві ініціативи та залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування /Карий О.І., Панас Я.В. / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 176 с.

2. Берданова О.В. Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі: навч. посіб. / О.В. Берданова, В.М. Вакуленко, Н. М. Гринчук, В.С. Колтун, В.С. Куйбіда, А.Ф. Ткачук. – К. : – 2017. – 129 с.

Лемешко Дмитро Ігорович,

студент

Мороз Ірина Михайлівна,

старший викладач кафедри професійної освіти

Київського національного університету будівництва і архітектури

ПІДЛІТКОВИЙ СУЇЦИД ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Однією з актуальних соціально-педагогічних проблем сучасного суспільства є зростання кількості випадків суїцидальної поведінки серед підлітків та молоді. Підлітковий вік представляє для самих дітей глобальну проблему, з якою не кожний може справитися і як результат – підліткам легше і простіше покінчити життя суїцидом, ніж вирішувати проблему яким небудь іншим способом. Такий сумний факт поєднується із зростанням частоти депресій та зловживання психоактивними речовинами. 27,2 % дітей і підлітків віком 10-17 років іноді втрачають бажання жити, 17,8 % – вважають, що нікому немає до них справ, 25,5 % – не завжди можуть розраховувати на допомогу близької людини. Треба констатувати, що в Україні на загальнонаціональному рівні немає правдивої статистики з проблеми суїцидів. І єдине, чим ми можемо користуватися – це статистичні